

TAPAUS: Ki [REDACTED], Edupoli

Seuraavassa omia näkemyksiäni tilanteesta.

Ella Lerkki, ICT-kouluttaja, Teollisuuden palvelut - Edupoli

Uusi työpaikka ja työn aloitus:

Tapasin K [REDACTED] (KL) kesäkuussa 2016. Hän oli mukana työhaastattelussani. Ensivaikutelma KL:stä oli oikein positiivinen. Hän oli miellyttävän oloinen herra, supliikki ja kaikin puolin symppis. Töiden alkaessa syksyllä (1.9.2016) KL auttoi minua talon tavoille aina kun ehti. Jaoin hänen kanssaan työhuoneen, joten meidän tuli jaettua ajatuksia aika useinkin. Koin hieman oudoksi, että hän kertoi suoraan (useammin kuin kerran), että hänestä saa helposti itsekeskeisen ja itseriittoisen kuvan ja kyseli useasti minulta koenko näin olevan – ihan kuin varmistaakseen, ettei näin kuitenkaan ollut.

Mitä tulee kouluttajien välisiin kemioihin, heti syksystä aistin KL:n vähättelevän kollegaamme Castrénia ja tämän ammattitaitoa. Hän teki tämän myös puoliavoimesti viittaamalla mm. siihen kuinka kenen tahansa pitäisi pystyä vetää mm. Excel -kurseja kylmiltään - viitaten samassa yhteydessä siihen, kuinka oikeastaan kukaan muu tässä tiimissä ei niitä enää vedä.

KL muisti myös usein korostaa sitä, kuinka asiat olivat tiimissä koulutusten järjestämisen suhteen olleet aivan retuperällä ja sekaisin ennen hänen tuloaan taloon. Ja tämä taisi olla kyllä ymmärtääkseni aivan totta. KL oli ottanut hoitaakseen ns. non-stop koulutusjärjestelyn sekä selkeyttänyt kurssisisällöt.

Varoitus ja varhaisen puuttumisen mallin käyttöönotto:

KL kertoi eräänä päivänä avoimesti saamastaan varoituksesta (syyskuu 2016), jonka oli saanut esimieheltämme Riitta Malmbergilta (RM). Hän ei kokenut sen olleen oikeutettu saati, että hän olisi todellisuudessa toiminut millään lailla väärin. Tämän jälkeen KL:n suhtautuminen RM:in muuttui hyvin kylmäksi ja tämän ammattitaitoa vähätteleväksi. Varoituksen saamisen jälkeen, myös KL:n yleinen olemus ja käyttäytyminen tuntuivat muuttuvan. Olin tässä kohtaa vähän jo huolissani. Kerroin huolestani esimiehellemme (Malmberg) sekä kollegoille (Castrén ja Lindfors).

Varoituksen saamisen jälkeen KL ilmoitti myös, että esimiehemme oli ohjannut hänet työterveyteen - tätä hän piti täysin tarpeettomana - keinona löytää jotain vikaa, jolla hänet voitaisiin "savustaa ulos" talosta. Työterveyslääkärin hän oli saanut omien puheidensa mukaan vakuutettua siitä, että käynti oli tarpeeton ja tämä olikin kirjoittanut KL:lle "terveen paperit", jonka kautta KL tuntui saavaan vahvistusta omalle näkemykselleen asiasta. Tässä kohtaa oma ajatukseni oli, että KL oli puhunut lääkärin pyörryksiin. KL osaa olla tarvittaessa hyvinkin vakuuttava, niin fyysiseltä habitukseltaan kuin sanomisiltaan.

Yleinen huomio: KL:lle tuntuu yleisesti ottaen olevan todella vaikea löytää mitään vikaa itsestään. Jokainen kritiikki tai huomautus on lähtökohtaisesti perusteeton.

YT-neuvottelut ja tuntien vähennykset:

Syyskuussa saatiin myös tietää, että YT-neuvottelut alkaisivat Edupolissa. Myöhemmin kävi ilmi, että kustannussyistä myös henkilöstön tunteja piti leikata. Toki tämä oli hyvin ikävä uutinen myös itselleni, mutta KL tuntui turhaantuvan tästä todella pahasti koska ICT-koulutusala oli hänen mukaansa mukavasti "plussan puolella" eikä ollut oikeutettua, että joutuisimme maksamaan muiden pakkaslukemia. Hän oli myös vakuuttunut, että Edupoli pimitti tuloksistaan osan koulutusaloille kuuluvista varoista. Hän koki tilanteen hyvin epäoikeudenmukaiseksi eikä tätä peitellyt.

Työt ja vastuukouluttajan tehtävät:

Luokan edessä KL on elementissään. esiintyminen ja puhuminen ovat selvästi KL:n vahvuuksia ja hän pitää näistä. Yleisesti ottaen KL tuntui kuitenkin haalivan työtehtäviä enemmän kuin ehti hoitaa, ihan kuin varmistaakseen omaa asemaansa / tonttiansa. Tästä konkreettisenä esimerkkinä se, että hänen vastuuryhmänsä opiskelijat kokivat turhaksi lähestyä vastuukouluttajaa koulutukseen liittyvissä asioissa, sillä hän ei ikinä vastaa viesteihin. Tämän sain kuulla pitäessäni ensimmäisiä iltatunteja, hänen ohjaamalleen iltadatanomi-ryhmälle. Tässä samaisessa ryhmässä ei ole kukaan antanut näyttöjä kahteen vuoteen, vaikka peruskierron mukaan niitä tulisi olla ainakin puolivuositain.

Talven aikana KL tuntui olevan hyvin väsynyt. Oli päiviä, jolloin hän oli ylikorostetun miellyttävä ja aikaansaava, toisina päivinä hän avoimesti kertoi kuinka ei ole oikein saanut nukuttua ja kuinka hänen selkänsä on kipeä siitä, että on tullut vain maattua sohvalle. Tuntui, että suurin osa hänen ajastaan tuntui menevän tämän "salaliittoteorian" pohtimiseen, vaikka hän kyllä muisti korostaa sitä, ettei käyttänyt asiaan työaikaansa laisinkaan. Jossain vaiheessa tulin miettineeksi, ettei KL:lla taida olla montakaan ystävää. Hänen [REDACTED] ja [REDACTED] ovat ainoat henkilöt, joiden kanssa ajan viettämisestä hän minulle puhui.

Opiskelijoilta kuultua:

KL:n kanssa ei kuulemma oikein ikinä oikein saatu mitään valmiiksi. Hänelle oli myös turha laittaa kysymyksiä ohjaukseen tai koulunkäyntiin liittyen, sillä hän ei ikinä vastaa sähköposteihin tai puhelimeen/tekstareihin. Tämä lienee seurausta siitä, että KL ei antanut hommiaan muille hoidettavaksi, vaikka tätäkin hänelle oli ehdotettu keventääkseen hänen työkuormaansa.

KL:lle ominainen ehdottomuus ilmeni myös hänen vaateissaan näyttösuunnitelmien pilkuntarkkaan täyttämiseen sekä näiden virheiden esiin nostaminen esiintymiseen painottuvissa tutkintotilaisuuksissa, on tehnyt muutenkin jännittävistä tilaisuuksista epämukavan osalle opiskelijoista.

[REDACTED] irtisanominen YT-neuvottelujen seurauksena:

YT-neuvottelujen päätteeksi yksi tiimimme kouluttajista, [REDACTED], irtisanottiin. Tämä oli shokki kaikille, mutta erityisesti KL, otti tämän todella henkilökohtaisesti. Hän sanoikin [REDACTED] irtisanomisen olevan hyökkäys / kosto hänelle.

KL kävi ilmoituksen jälkeen usein juttelemassa [REDACTED] kanssa alakerran tiloissa, joissa jälkimmäinen piti tunteja ICT-asentajille. Olin syksyn aikana jo vähän ehtinyt tutustua Lindholmiin, joten kävin itsekin hänen kanssaan juttelemassa.

KL:n ja [REDACTED] välillä käytyjä keskusteluisältöjä en luonnollisesti tiedä, mutta [REDACTED] suhtautuminen esimieheemme tuntui muuttavan hyvin negatiiviseksi. Viimeisenä työpäivänään [REDACTED] sanoi minulle, että minun tulisi pelätä Riittaa - etten voisi luottaa tähän, että tämä on [REDACTED]. Tämä oli itselleni hyvin hämmentävä tilanne, mutta sitten tajusin, että KL on mitä luultavammin myynyt omia ajatuksiaan [REDACTED].

Yleinen ilmapiiri:

Tuntivähennyksien, varoituksen, varhaisen puuttumisen mallin sekä YT-neuvotteluilmoituksen jälkeen ICT-koulutusalan työporukan ilmapiiri muuttui hyvin varovaiseksi ja jännitteiseksi. Ihmiset alkoivat vähän varoa sanomisiaan. En tiedä tarkkaan mitä KL ja [REDACTED] ovat puhuneet, mutta oli hyvin selvää, etteivät he mahtuneet samaan huoneeseen. Tarkentaakseni, KL tuntui sanomisillaan ja käyttäytymisellään alistavan Castrénia ja tämä taasen ei halunnut, varmaankin juuri tästä syystä, olla samassa tilassa KL:n kanssa.

Istuessani työhuoneessamme samaan aikaan KL:n kanssa, teema oli aina sama: kuinka häntä on kohdeltu väärin ja kuinka esimiehemme Malmberg on epäpätevä eikä tiedä kouluttamisesta mitään, kuinka hän yksin on järjestänyt ICT puolen koulutukset niin hyvin, että tuotamme jatkuvasti tulosta. Eräänä iltapäivänä toisen koulutusalan opettaja, [REDACTED] oli huoneessamme ja KL jatkoi tuttua paatostansa - häneltä lipsahti. Hän nosti ääntänsä ja ryhtyi solvaamaan esimiehemme ulkonäköä. Puutuvin tähän, sanoen jotain tyyliin: "vaikka on kuinka paha olla, ei ole mitään syytä mennä henkilökohtaisuuksiin". Hän vastasi tähän jotain tyyliin "mutta minua on kohdeltu väärin".

Sanoin KL:lle eräänä päivänä myös suoraan siitä, että olen väsynyt siihen, ettei hänen kanssaan voi enää puhua mistään muusta kuin siitä kuinka hän kokee itsensä väärin kohdelluksi. Tästä hän ilmeisesti suivaantui, sillä ei vastannut mitään - kääntyi omaa konettaan päin, kääntäen minulle selkänsä ja hetken ajan kuluttua rupesi hyräilemään.

***Yleinen huomio:** Hyräileminen ja itsensä pieni heijaaminen tuntuvat olen KL:lle rauhoittava toimintamalli. Diagnosoinnin tässä kohtaa jätän muille. Samanlaista käyttäytymistä olen todistanut mm. firman pikkujouluissa, aikana jolloin ilmapiiri oli jo hyvin jännitteinen. Tällöin samassa pöydässä oli kollegoita sekä esimiehemme Malmberg.*

KL tuntui myös loppusyksystä usein tiedustelevan minun suhdettani esimiehemme - mitä olen hänen kanssa puhunut, mitä olen mieltä. Ihan kuin tiedustellen kumman puolella olen. Kerroin KL:lle suoraan, että olen ilmaissut Malmbergille huoleni ICT-tiimin tilanteesta. Tätä hän teki ymmärtääkseni muillekin, jutteli ja "haisteli" kuka on kenenkin puolella.

Yhteenvetona...

Sen jälkeen kun KL innostui lähettämään sähköpostikirjelmiään ensin koko talolle ja sittemmin koko kuntayhtymälle, hän tuntui menettävän palettinsa hallinnan. Käytävillä alettiin puhua. Me muut ICTläiset, jouduimme entistä ikävämpään asemaan. Ainakin minulta tultiin jo henk. koht. kysymään, että "mitä teillä siellä oikein tapahtuu". Olen henkilökohtaisesti kokenut koko prosessin aika kuormittavaksi ja olenkin esimiehelleni siitä kovin kiitollinen, että hänelle on voinut puhua asiasta, hän on puuttunut asiaan ja pyrkinyt järjestämään meille työrauhan ja turvallisen työympäristön.

On vaikea koittaa ajatella koko tilannetta täysin objektiivisesti, sillä olen ollut toisaalta niin lähellä kaikkea tätä ja toisaalta vasta niin lyhyen aikaa talossa – en tiedä talon aiemmista tapahtumista, henkilöiden välisistä jännitteistä mitään muuta kuin mitä "käytävillä olen kuullut". Jos pitäisi vetää yhteen viimeisen reilun puolen vuoden tapahtumat, ei voi todeta muuta kuin, että tämä on monisyinen vyyhti. Vyyhti, johon liittyy nähdäkseni KL:n työssäjaksaminen, esimiehen ohjeiden toistuva noudattamatta jättäminen ja siitä seurannut varoitus, työantajan avun tarjoaminen työssäjaksamisen parantamiseksi sekä KL:n ajatusvääritykset omasta ja muiden toiminnasta hänen saamaansa varoitukseen sekä varhaisen puuttumisen mallin käyttöönottoon liittyen sekä näitä seuranneiden tapahtumien aikana.

- Ella Lerkki